

ZÁPIS z jednání Regionální komise Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě

Členové: [REDACTED]

[REDACTED]; předseda: [REDACTED], tajemnice: [REDACTED]
[REDACTED]

Projednávaná věc:

Návrh na prohlášení souboru dřevěných kostelů v Pobeskydí za národní kulturní památku

Zpracovatel návrhu:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě – [REDACTED]
[REDACTED]

Seznam navrhovaných kostelů:

1. kostel sv. Petra a Pavla, Albrechtice
2. kostel sv. Bedřicha, Bílá
3. kostel Povýšení sv. Kříže, Bystřice
4. kostel Nanebevstoupení Páně, Petrovice u Karviné, č.o. Dolní Marklovice
5. kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů, Staré Hamry (vrch Gruň)
6. kostel Božího Těla, Třinec, č.o. Gutý
7. kostel sv. Ondřeje, Hodslavice
8. kostel sv. Cyrila a Metoděje, Hrčava (v návrhu na KP)
9. kostel sv. Mikuláše, Nýdek
10. kostel sv. Antonína Paduánského, Vyšní Lhoty (vrch Prašivá)
11. kostel sv. Michaela archanděla, Řepiště
12. areál kostela Všech svatých, Sedliště

Anotace k navrhovanému objektu:

Soubor zahrnuje 12 dřevěných kostelů (včetně 1 areálu) na území okresů Frýdek-Místek, Karviná a Nový Jičín. Jedná se o kompaktní skupinu dřevěných staveb, která odráží specifický vývoj této oblasti v podhůří Beskyd, kde dřevěné kostely tvořily převažující stavební typ sakrální architektury. Soubor ilustruje a dokládá vývoj dřevěné sakrální architektury od nejstarších, ještě středověkých kostelů, přes kostely raně novověké ze 16. století, raně barokní z poloviny 17. století, vrcholně barokní z 18. století, novověké kostely z 19. století, které odrážejí nové společenské tendence i počátky vědeckého zkoumání a památkové péče, až po kostely spojující v sobě tradici dřevěné architektury s moderními architektonickými trendy. Rovněž dokládá druhovou rozmanitost této skupiny a ilustruje typovou škálu těchto staveb – jsou zde zastoupeny kostely s předsazenou štenýřovou zvonící, kostely s hranolovou věží v průčelí, jednoduché bezvěžové kostely, kostel norského typu (tzv. *stavkirke*), kostel bazilikálního typu.

Stanovisko Regionální komise:

K projednávané věci se vyjádřili všichni členové Regionální komise. Hlasování probíhalo per rollam ve dnech 26. 2. – 5. 3. 2021. **Regionální komise Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě jednohlasně DOPORUČILA prohlášení souboru dřevěných kostelů v Pobeskydí za národní kulturní památku.**

Zdůvodnění stanoviska Regionální komise:

Členové komise se ztotožnili s argumentací navrhovatele, že soubor dřevěných kostelů v Pobeskydí představuje specifickou skupinu sakrálních staveb, výjimečnou svým dochováním i typologickým rozrůzněním v kontextu sakrálních staveb na území České republiky. Kostely totiž reprezentují dřevěné stavitelství a jeho proměny v různých obdobích od 15. až do 20., respektive 21. století (replika v Gutech). V kostelech se odráží autenticita materiálová a ideová, kontinuita řemesla i jeho současný stav, respektive úsilí o jeho zachování. Důraz na význam zmíněného souboru současně odráží i určitou specifčnost regionu a jeho identitu. Proto se členové komise domnívají, že soubor by měl být prohlášen za národní kulturní památku a že by toto prohlášení mohlo být podnětem pro lepší zabezpečení tohoto segmentu dřevěného stavitelství v budoucnosti.

Zapsala [REDACTED] 8. 3. 2021

Předseda komise [REDACTED]